

دستور زبان آلمانی

توضیحات دستوری کتاب Schritte 1+2
(A1)

محمود رضا ولی خانی

- ۲۹ - B کلمه منفی کننده nicht
 ۳۰ - B چه موقع nicht, چه موقع kein
 ۳۰ - B ضمایر شخصی er,es,sie
 ۳۱ - C ساخت اسامی مرکب [Kompositum]
 ۳۱ - C فعل gefallen
 ۳۲ - C تفاوت viel و viele
 ۳۲ - D اعداد از ۱۰۰ تا یک میلیون
 ۳۴ - فصل ۵
 ۳۴ - A,E ساعت [Uhrzeit]
 ۳۶ - B افعال جداشدنی [trennbare Verben]
 ۳۷ - B جایگاه nicht در افعال جداشدنی
 ۳۷ - B قید gern (با علاقه)
 ۳۸ - C حروف اضافه زمانی um, am, von ...
 ۳۹ - C جایگاه فعل در جملات
 ۴۰ - D فعل بی‌قاعده essen (خوردن)
 ۴۰ - D jed- (هر) برای بیان اطلاعات مربوط به زمان
 ۴۱ - D کلماتی مشابه: Morgen und morgen
 ۴۱ - فرق erst و schon
 ۴۲ - فصل ۶
 ۴۲ - A جهت‌های جغرافیایی
 ۴۳ - A ضمیر es برای گفتگو در مورد هوا
 ۴۳ - A درجه هوا
 ۴۳ - B حالت دستوری یا Kasus چیست؟
 ۴۴ - B حالت دستوری نومیاتیو [Nominativ]
 ۴۵ - B حالت دستوری آکوزاتیو [Akkusativ]
 ۴۶ - B طرز تشخیص فعل متعدی [transitiv]
 ۴۶ - C کلمه doch در جواب یک سوال منفی
 D - تغییر مصوت در صرف افعال بی‌قاعده
 ۴۷ - [Vokalwechsel]
 ۴۸ - D واژه سازی با Liebling-
 ۴۹ - فصل ۷
 ۴۹ - A افعال مُدال [Modalverben]
 ۵۰ - A فعل مدال "können" (توانستن)
 ۵۱ - B فعل مدال wollen (خواستن)
 ۵۱ - B تفاوت فعل wollen و فعل möchten
 ۵۲ - C زمان پرفکت
 ۵۲ - C پرفکت در جمله
 ۵۳ - C ساخت پارتیسیپ [Partizip]
 ۵۵ - C,D دسته بندی پارتیسیپها از لحاظ ساختار مصدر

- ۶ - B فعل در آلمانی [das Verb]
 ۶ - B زمان حال [Präsens]
 ۷ - B ضمایر شخصی [Personalpronomen]
 B - صرف فعل در زمان حال [Verb-Konjugation in Präsens]
 ۹ - B جمله خبری [Aussage-Satz]
 ۹ - B-C جمله سؤالی توضیحی [W-Frage]
 ۱۰ - C تغییر مصوت [Vokalwechsel]
 ۱۰ - C حرف اضافه aus برای بیان ملیت و اهلیت
 ۱۱ - E اسم [Nomen]
 ۱۳ - فصل ۲
 ۱۳ - FHG - حالت مضاف و مضاف‌الیه در اسامی خاص
 ۱۳ - B ضمایر ملکی [Possessivartikel]
 ۱۴ - C ضمایر شخصی در حالت مفرد و جمع
 C-D - صرف افعال در همه صیغه‌ها: [Verb-Konjugation]
 ۱۵ - Konjugation]
 ۱۶ - C ضمیر محترمانه "ایشان" در آلمانی وجود ندارد
 ۱۶ - C کلمه denn در جملات سؤالی
 ۱۶ - D اعداد [die Zahlen]
 ۱۷ - E حرف اضافه von به عنوان راه دیگر بیان تعلق
 ۱۸ - فصل ۳
 ۱۸ - A جمله سؤالی تصمیمی [Ja-Nein-Frage]
 ۱۹ - B جنسیت اسامی [Genus]
 ۱۹ - B تشخیص جنسیت اسامی از روی ظاهر اسم
 B - حرف تعریف نامعین [unbestimmter ein/eine]
 ۲۰ - Artikel]
 B - حرف تعریف منفی کننده kein/keine
 ۲۱ - [Negativartikel]
 ۲۲ - B کلمه doch
 ۲۳ - C جمع بستن اسامی [Plural]
 ۲۴ - C تشخیص طریقه جمع بستن اسم از روی ظاهر اسم ..
 ۲۶ - D اعداد از ۲۰ تا ۱۰۰
 ۲۶ - D کجا از: kosten و کجا از: kostet استفاده میشود؟
 ۲۶ - E فعل möchten
 ۲۷ - E عبارت Ich hätte gern
 ۲۸ - فصل ۴
 A - حرف تعریف معین [Bestimmter der, das, die]
 ۲۸ - Artikel]

A- یادآوری: حالت دستوری داتیو [Dativ] ۷۹
 نکته ای در مورد داتیو در حالت جمع ۸۰
 C- حرف اضافه mit (با) همراه حالت داتیو
 ۸۰
 [Präposition mit]
 اعداد ترتیبی و استفاده از آنها در آدرس دادن ۸۱
 B- حروف اضافه مکانی در جواب سؤال wo (کجا) ۸۱
 B- ادغام حرف اضافه با حرف تعریف در حالت داتیو ۸۲
 C- حروف اضافه مکانی in, zu, nach در پاسخ سؤال
 ۸۳
 wohin (به کجا)
 C- تفاوت حروف اضافه in و zu در پاسخ سؤال wohin ۸۵
 C- ترکیبهای nach Hause و zu Hause ۸۵
 E- ترکیب ... Es gibt (هست، وجود دارد) ۸۶
 فصل ۱۲ ۸۷
 A- حروف اضافه زمانی vor, nach, bei, in در پاسخ
 سؤال wann (کی؟) ۸۷
 B- تفاوت افعال anrufen و telefonieren ۸۹
 B- بیان مدت زمان با ganz ۸۹
 B- حروف اضافه زمانی ab و bis ۹۰
 C- کنیونکتیو ۲ [Konjunktiv II] ۹۰
 D- فعل بی‌قاعده tragen ۹۱
 فصل ۱۳ ۹۲
 A- ضمائر اشاره در حالت نومیناتیو و آکوزاتیو ۹۲
 A- کلمات تشدید کننده صفت ۹۳
 B- افعال داتیو پذیر ۹۳
 B- ضمائر شخصی در حالت داتیو ۹۴
 C- درجات صفت و قید ۹۵
 D- کلمه پرسشی -welch ۹۶
 D- ضمیر اشاره -dies در حالت نومیناتیو و آکوزاتیو ۹۷
 D- تفاوت mögen و möchten ۹۸
 E- صرف فعل wissen (دانستن) ۹۹
 فصل ۱۴ ۱۰۰
 A- اعداد ترتیبی ۱۰۰
 B- ضمائر شخصی در حالت آکوزاتیو ۱۰۲
 B- نکته ای در مورد "متعددی بودن" در آلمانی و فارسی
 ۱۰۳
 C- aber (اما)، und (و) و oder (یا) ۱۰۳
 C- حذف به قرینه لفظی در جمله ۱۰۴
 C- بیان علت با کلمه denn (چونکه، زیرا) ۱۰۴
 D- فعل بی‌قاعده einladen (دعوت کردن) ۱۰۵

دسته اول: از افعال یک قسمتی (بدون پیشوند) ۵۵
 D- جایگاه nicht در جملات پرفکت ۵۶
 فصل ۸ ۵۷
 A- عنوان مشاغل ۵۷
 A- حروف اضافه bei, als, in و برای بیان شغل و محل
 کار ۵۸
 B- حرف اضافه زمانی vor (... پیش) ۵۸
 B- حرف اضافه seit (از ... تا حالا) ۵۹
 B- عدد سال ۶۰
 C- زمان دستوری پرتیتوم [Präteritum] و گذشته فعل
 haben (داشتن) ۶۱
 C- گذشته فعل sein (بودن) در زمان پرتیتوم ۶۲
 E- صفت -letzt- (گذشته، پیش) ۶۲
 E- حرف اضافه زمانی für (برای مدت) ۶۳
 B, E- جایگاه اطلاعات زمانی در جمله ۶۴
 فصل ۹ ۶۵
 A- فعل مدال müssen ۶۵
 A- فرق man و Mann ۶۶
 B- وجه امری [Imperativ] ۶۶
 B- وجه امری [Imperativ] در دوم شخص مفرد ۶۷
 B- وجه امری [Imperativ] در دوم شخص جمع ۶۸
 B- وجه امری افعال sein و haben ۶۸
 B- کلمات mal, doch و bitte در جملات امری ۶۹
 B- فعل بی‌قاعده nehmen ۶۹
 C- فعل مدال dürfen ۷۰
 C- تفاوت nicht dürfen و nicht müssen ۷۰
 C- فعل بی‌قاعده helfen (کمک کردن) ۷۱
 E- حرف اضافه زمانی im ۷۱
 فصل ۱۰ ۷۲
 A- ضمیر ملکی در حالت نومیناتیو [Possessivartikel] ۷۲
 A- ضمیر ملکی در حالت آکوزاتیو ۷۴
 A- تأکید با ja, aber و wirklich ۷۴
 A- حرف اضافه gegen (برای رفع، علیه) ۷۵
 A- ساخت لغت با کمک کلمه -schmerzen- ۷۵
 A- کلماتی مشابه: mein/e, meinen, Meinung ۷۶
 C- فعل مدال sollen ۷۶
 C- تفاوت دو فعل مدال müssen و sollen ۷۸
 فصل ۱۱ ۷۹

درباره این کتاب

این کتاب از ۱۴ فصل تشکیل شده است و مطابق با درس به درس کتاب Schritte یک و دو است که مجموعاً A1 را تشکیل می‌دهد. مباحث دستوری هر درس به ترتیب صفحات کتاب آموزشی Schritte (مثلاً بخش‌های A، B و C) تنظیم شده است. توضیحات دستوری این کتاب به خوبی می‌تواند در کنار کتاب-های دیگر مجموعه Schritte مانند Schritte plus و international نیز استفاده شود. کتاب پیش رو می‌تواند حتی مستقل از هر کتاب آموزشی مطالعه شود.

مباحث دستوری مندرج در کتاب پیش رو مطالب دستوری آزمون گوته مقطع A1 را به خوبی پوشش می‌دهد و با این کتاب دیگر نیازی به یادگیری نکات گرامری دیگر نیست. برای قبولی در آزمون استفاده از کتاب «۶۵۰ لغت آزمون گوته مقطع A1» به همراه «۱۰ نمونه آزمون گوته مقطع A1» از انتشارات راین توصیه می‌شود.

فصل ۱

B- فعل در آلمانی [das Verb]

فعل کلمه‌ای است که یک عمل، یک روند و یا یک وضعیت را بیان می‌کند. هر فعلی یک شکل اصلی دارد که مصدر نامیده می‌شود. مثلاً: heißen (نام داشتن)، sein (بودن) و غیره. مصدر در آلمانی پسوند **-en** و در برخی افعال پسوند **-n** دارد.

B- زمان حال [Präsens]

زمان حال ساده و حال استمراری در زبان فارسی، معادل زمان حال [Präsens] در آلمانی هستند. پس اگر در یک جمله آلمانی، فعلی در زمان حال بود، آن جمله می‌تواند حال ساده یا حال استمراری معنی شود. بسته به خود فعل و متن گفتگو (محیط جمله)، می‌شود درک کرد کدام یک مورد نظر است.

Ich höre Musik. (حال ساده) من موسیقی گوش می‌کنم.

Ich höre Musik. (حال استمراری) من دارم موسیقی گوش می‌کنم.

B – ضمایر شخصی [Personalpronomen]

ضمیر کلمه‌ای است که در جمله به جای اسم می‌نشیند. در این قسمت با برخی از ضمایر در حالت فاعلی آشنا می‌شوید. در فصل بعد با بقیه ضمیرها آشنا می‌شوید.

ضمایر شخصی		
ich	du	Sie
من	تو	شما (محترمانه، مفرد یا جمع)

B – صرف فعل در زمان حال [Verb-Konjugation in Präsens]

افعال در زبان آلمانی همچون فارسی "صرف" می‌شوند و برای این کار پسوند [Endung] لازم دارند. این پسوندها هستند که اول شخص، دوم شخص یا سوم شخص، همچنین مفرد یا جمع بودن را نشان می‌دهند. و پسوند یک فعل همواره باید با فاعل جمله مطابقت داشته باشد.

شیوه صرف افعال باقاعده به این شکل است که از مصدر فعل، en را حذف کنید (که در این حال به آن ریشه فعل یا Stamm می‌گویند) و به جای آن متناسب با فاعل، یکی از پسوندهای سمت راست جدول زیر را اضافه کنید. بقیه افعال باقاعده مثل hören (شنیدن)، studieren (تحصیل کردن)، danken (تشکر کردن) نیز مثل kommen صرف می‌شوند، یعنی فقط همان پسوندها را می‌گیرند.

پسوندها	صرف فعل kommen در زمان حال	
-e	ich	komme
-st	du	kommst
-en	Sie	kommen

شیوه صرف افعال به شکل جدول بالا، در اکثر افعال صدق می‌کند. با این وجود افعالی وجود دارند که از قاعده بالا تبعیت نمی‌کنند و از این رو بی‌قاعده نام گرفته‌اند. فعل **sein** (بودن) و فعل **heißen** (نام داشتن) و **sprechen** (صحبت کردن) از این جمله‌اند. صرف این افعال را باید از بر کرد.

صرف افعال بی‌قاعده		
	sein	heißen
ich	bin	heiße
du	bist	heißt
Sie	sind	heißen

در فعل **heißen**، در دوم شخص مفرد، به جای پسوند **-st**، پسوند **-t** به ریشه فعل چسبیده است. این اتفاق به خاطر وجود **ß** در آخر ریشه فعل است. ضمن اینکه شکل سوم شخص مفرد فعل **sein** (بودن)، **ist** می‌باشد:

Das **ist** meine Kollegin Frau Zuber.

این همکار من خانم تسوبر هست.

نام من برونو شنايدر است. Mein Name **ist** Bruno Schneider.

B- جمله خبری [Aussage-Satz]

جملات خبری آنگونه جملاتی هستند که گوینده به وسیله آنها اطلاعات می‌دهد. فعل در این جملات در جایگاه دوم قرار دارد. در جایگاه اول می‌تواند فاعل، مفعول و یا قید قرار گیرد.

Ich bin Nicole. من نیکل هستم.

B-C- جمله سؤالی توضیحی [W-Frage]

به جمله سؤالی‌ای که پاسخ آن باید توضیح داده شود جمله سؤالی توضیحی یا [W-Frage] می‌گوییم. این گونه جملات با یک کلمه پرسشی آغاز می‌شوند که حرف اول آن W می‌باشد. تاکنون در کتاب شریته با کلمات پرسشی Wer (چه کسی)، Was (چه)، Wie (چگونه، چه) و Woher (از کجا، اهل کجا) آشنا شده‌اید. در فصل‌های بعد، کلمات پرسشی دیگر معرفی می‌شوند. در یک جمله سؤالی توضیحی، فعل همواره در جایگاه دوم قرار می‌گیرد.

Wer ist das? این کیست؟

Wie heißen Sie? چه نام دارید؟

Was ist das? این چیست؟

Woher kommen Sie? اهل کجا هستید؟

C – تغییر مصوّت [Vokalwechsel]

در بسیاری از افعال بی‌قاعده اغلب موقع صرف در "دوم شخص مفرد و در سوم شخص مفرد"، یک مصوّت (a,e,i,o,u,ä,ö,ü) به یک مصوت دیگر تغییر می‌کند. مثلا در فعل *sprechen*، مصوت **e**، در دوم شخص به **i** تبدیل می‌شود:

مفرد	ich	spreche
	du	<i>sprichst</i>
محترمانه	Sie	sprechen

Was sprichst du?

به چه زبانی صحبت می‌کنی؟

Ich spreche Deutsch und Englisch.

من آلمانی و انگلیسی صحبت می‌کنم.

C – حرف اضافه aus برای بیان ملیت و اهلیت

حرف اضافه aus در این فصل به معنی "اهل، از" می‌باشد و در پاسخ سوال "woher" (اهل کجا، از کجا) استفاده می‌شود. وقتی می‌خواهیم بگوییم که اهل کجاییم، از این کلمه استفاده می‌کنیم.

Woher kommst du? اهل کجایی؟

Ich komme **aus** Österreich. من اهل اتریش هستم.

در مورد تعدادی انگشت شمار از کشورها پس از کلمه **aus**، یک شکل به خصوص از حرف تعریف معین نیز قرار می‌گیرد. مثل کشورهای ایران، سوئیس، امریکا، ترکیه، عراق. این کشورها را "کشورهای حرف تعریف دار" می‌نامیم. در مورد اکثر قریب به اتفاق کشورها هیچگاه از حرف تعریف، بعد از **aus** استفاده نمی‌شود.

Ich komme **aus der** Schweiz. من اهل سوئیس هستم.

Ich komme **aus dem** Iran. من اهل ایران هستم.

Ich komme **aus den** USA. من اهل ایالات متحده هستم.

در مورد کشورهای **Iran** و **Irak** بعد از حرف اضافه **aus**، حرف تعریف **dem** می‌آید. در مورد کشورهای **Türkei**، **Ukraine** و **Schweiz** حرف تعریف **der** و قبل از کشور **USA** حرف تعریف **den** قرار می‌گیرد.

E – اسم [Nomen]

اسم نوعی کلمه است که همراه با فعل، رکن اساسی جمله را تشکیل می‌دهد. حرف اول هر اسم در جمله بزرگ نوشته می‌شود. اولین حرف هر جمله نیز همیشه بزرگ نوشته می‌شود.

Guten Morgen! Mein Name ist Max.

در آلمانی اسامی مرکب و بلند بسیار دیده می‌شود. اسامی مرکب همواره چسبیده به هم نگاشته می‌شوند، و همیشه کلمه آخر در ترکیب، معنی اصلی اسم را در خود دارد.

نام ← نام خانوادگی **Name → Vorname, Familienname**